

Městský úřad Nové Město na Moravě

odbor stavební a životního prostředí

Vratislavovo náměstí 103,
592 31 Nové Město na Moravě

Číslo jednací: MUNMNM/28219/2020/6

Nové Město na Moravě 9.12.2020

ROZHODNUTÍ

Výroková část:

Odbor stavební a životního prostředí MěÚ Nové Město na Moravě, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče ve smyslu § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), ve správním řízení posoudil podle § 14 zákona o státní památkové péči žádost o vydání závazného stanoviska, kterou dne 19.10.2020 podal:

Město Nové Město na Moravě, IČO 00294900, Vratislavovo náměstí č.p. 103, 592 31 Nové Město na Moravě,

(dále jen „žadatel“), a na základě tohoto posouzení podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči vydává toto **závazné stanovisko** ve věci

restaurování sousoší Pohřeb v Karpatech na Vratislavově náměstí v Novém Městě na Moravě,
dle předloženého restaurátorského záměru "*Návrh koncepce restaurování kamenného sousoší "Pohřeb v Karpatech" v Novém Městě na Moravě*", Martin Kovařík, ak. sochař a restaurátor, U Mostu č. 11, 592 02 Svatka, říjen 2020

na pozemku parc. č. 152 v katastrálním území Nové Město na Moravě,

kteřé je **nemovitou kulturní památkou „sousoší Pohřeb v Karpatech“**, rejstříkové číslo 36125/7-4280 a nachází se na území **městské památkové zóny Nové Město na Moravě**, rejstříkové číslo 2104 (vyhlášené JM KNV v Brně k 20.11.1990 ve vyhlášce o prohlášení území historických jader měst za památkové zóny):

Restaurování, jehož předmětem je:

- **komplexní soubor opatření, směřujících k eliminaci degradačních procesů odborným ošetřením, spočívajícím v biosanaci, očištění, lokální konsolidaci organokřemičitany při opakované aplikaci nízko koncentrovaným prostředkem, dle potřeby odsolování (například po aplikaci čistících past obsahujících sole), revizi doplňků a tmelů z minulých zásahů, jejich případné korekci či nahrazení, aplikaci nových doplňků a tmelů pro tvarové doplnění, vedené zejména snahou o funkční doplnění, například pro zamezení shromažďování srážkové vody a také pro obnovení celistvosti z hlediska estetického, při respektování autorem pozměněného povrchu kamene, dále v barevné retuši doplňovaných míst a také v následné konzervaci hydrofobizačním prostředkem**

je z hlediska zájmů státní památkové péče

přípustné.

Pro provádění restaurování se stanovují tyto podmínky podle § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči:

- 1. Veškeré práce charakteru restaurování, včetně úvodního průzkumu, budou provedeny oprávněnou osobou dle § 14 a, b zákona o státní památkové péči, tedy například držitelem povolení Ministerstva kolury České republiky pro restaurování sochařských uměleckých děl z kamene.**

2. **Práce budou v jejich průběhu řádně dokumentovány a vlastník kulturní památky bude v případě potřeby po dohodě s restaurátorem svolávat kontrolní dny, na něž budou přizváni zástupci orgánu a organizace státní památkové péče, tj. MěÚ Nové Město na Moravě a Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Telči.**
3. **Poslední kontrolní prohlídka k ukončení akce proběhne za účasti vlastníka kulturní památky, který zajistí účast dodavatele prací, zástupce orgánu a organizace státní památkové péče.**
4. **Nejpozději do 30 dnů od dokončení restaurování odevzdá vlastník kulturní památky jeden originál vyhotovení závěrečné restaurátorské zprávy Národnímu památkovému ústavu.**

Účastníci řízení, na něž se vztahuje rozhodnutí správního orgánu (§ 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů):

Město Nové Město na Moravě, IČO 00294900, Vratislavovo náměstí č.p. 103, 592 31 Nové Město na Moravě

Odůvodnění:

Dne 19.10.2020 podal žadatel žádost o vydání závazného stanoviska k výše uvedenému restaurování sousoší Pohřeb v Karpatech. Tímto dnem bylo zahájeno správní řízení. Odbor stavební a životního prostředí MěÚ Nové Město na Moravě v provedeném správním řízení posoudil předloženou žádost o závazné stanovisko, projednal ji s žadatelem a zástupcem Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Telči (dále „NPÚ, ÚOP v Telči“), který byl jako odborná organizace státní památkové péče požádán dne 21.10.2020 o vydání vyjádření k restaurování sousoší. Toto vyjádření vydané dne 26.11.2020 pod čj.: NPU-372/83485/2020 obdržel odbor stavební a životního prostředí MěÚ Nové Město na Moravě dne 2.12.2020. Ve svém vyjádření NPÚ, ÚOP v Telči projevil souhlas s požadovanou akcí a uvedl podmínky, při jejichž dodržení lze navržené práce realizovat. Odbor stavební a životního prostředí MěÚ Nové Město na Moravě po provedeném posouzení a na základě znalosti současného stavu památky zjistil, že restaurování sousoší lze akceptovat a jeho provedením nejsou ohroženy zájmy chráněné zákonem o státní památkové péči. Žadatel byl seznámen s podmínkami uvedenými ve vyjádření NPÚ, ÚOP v Telči a shodně s odborem stavebním a životního prostředí MěÚ Nové Město na Moravě se s nimi ztotožnil, neboť nenavrhl další doplnění a neuplatnil námitky.

Řešené sousoší, vytvořené technikou sekání z pískovce, o rozměrech 390x380 cm půdorys základny a celkové výšce cca 420 cm přičemž výška sousoší činí dle údajů v rest. záměru okolo 210 cm. Na odstupňované, částečně kamenné základně spočívá ústřední hranolový sokl z pískovce, první schod základny je tvořený betonovou deskou a na ní jsou dva odstupňované schodové stupně z pískovce. Sousoší je tvořeno čtyřmi firmami, kladoucími do hrobu tělo padlého vojáka. Jde o autorské dílo novoměstského rodáka, sochaře Jana Štursy z roku 1932, vytesané dle dřvořezby autora z let 1917-1918. Poslední restaurování proběhlo v roce 2009.

Předložený restaurátorský záměr byl před zpracováním a v průběhu konzultován se zástupcem NPÚ, ÚOP v Telči a představuje dostatečný podklad pro restaurování, včetně uvedení specifikací plánovaných materiálů. Podrobný popis stávajícího stavu památky včetně navržených materiálů je obsažen v uvedeném restaurátorském záměru, který je součástí spisu.

Podmínky uvedené ve výroku závazného stanoviska si kladou za cíl ošetřit obnovu sousoší tak, aby byl zaručen co nejlepší výsledek respektující dochovanou hodnotu této kulturní památky. Níže uvádíme zdůvodnění podmínek NPÚ, ÚOP v Telči, se kterým se ztotožňujeme. Doporučení NPÚ, ÚOP v Telči bylo rovněž po úpravě zahrnuto do podmínek závazného stanoviska, neboť se jedná o důležité povinnosti žadatele, na které by měl být upozorněn a jejichž dodržení je pro zdárnou obnovu památky nepostradatelné.

„Ad 1. Kvalitu zásahu je možno zaručit výhradně při aplikaci speciálních znalostí a schopností, proto je zapotřebí práce realizovat restaurátorskými kapacitami. Požadavek na provádění prací odbornými restaurátorskými kapacitami plyne z výše uvedeného zákona, § 14a, b a souvisí s charakterem této části nemovité kulturní památky – jedná se o kamennou kašnu z roku 1871, významné lokální dílo uměleckého řemesla doby vzniku. Odborně provedená obnova na základě uvedeného postupu uchová a zvýší památkovou hodnotu této památky.

Samotný zákon o památkové péči uvádí, že práce na uměleckých anebo uměleckořemeslných dílech bude provedena oprávněnou osobou dle § 14a a 14b. Výše uvedený návrh podmínky by byl redundantní v případě, kdyby stanovil pouze provedení vlastních restaurátorských prací osobou, která je držitelem povolení MK ČR

pro restaurování. Zde se však stanovuje, aby už i samotný úvodní průzkum byl proveden oprávněnou osobou, která má povolení k restaurování uměleckých a uměleckořemeslných děl z kamene.

Doporučení: Do závazného stanoviska orgánu státní památkové péče považujeme za žádoucí uvést následující:

1. Práce budou v jejich průběhu řádně dokumentovány a vlastník památky bude v případě potřeby po dohodě s restaurátorem svolávat kontrolní dny, na něž budou přizváni zástupci orgánu a odborné organizace státní památkové péče. Dokumentační povinnost plyne z platných zákonných norem, zejména z § 10 vyhlášky 66/1988 Sb., žádoucí je zcela průkazná dokumentace, kupříkladu dle Metodického listu NPÚ – „Struktura a náležitosti restaurátorských zpráv“, č. 4/2006. V rámci kontrolních dnů by měly být upřesněny a konzultovány detaily prací, které není možné v předstihu postihnout. Cílem konzultací bude nacházet nejvhodnější řešení respektující současné principy památkové péče. Z povahy věci plyne, že případné dílčí usměrnění - upřesnění, může být uplatněno pouze v přítomnosti dotčených stran. Kontrolní dny lze považovat za jeden ze základních mechanismů účinného dohledu všech složek státní památkové péče ve smyslu platné legislativy.

2. Ukončení akce proběhne v rámci komisionálního předávacího řízení za přítomnosti zástupce vlastníka památky, zástupce orgánu státní památkové péče, zástupce NPÚ, ÚOP v Telči a dodavatele prací. V rámci předávacího řízení bude zástupci vlastníka a NPÚ, ÚOP v Telči odevzdán originál závěrečné dokumentace. Doporučujeme, aby tato dokumentace byla vypracována například podle Metodického listu NPÚ „Struktura a náležitosti restaurátorských zpráv“, č. 4/2006, č. j. NPÚ 302/6662/2006 a aby povinnost odevzdat po I paré dokumentace odborné organizaci památkové péče (NPÚ) a vlastníku, resp. správci, byla jednou z podmínek realizace v ZS orgánu státní památkové péče. Součástí zprávy má být kvalitní fotodokumentace, zhotovená na fotografický papír, digitální verzi dokumentace navíc vítáme, není však podmínkou. Požadavek na komisionální předávací řízení plyne z potřeby zjištění, zda byly práce ukončeny ve smyslu platného závazného stanoviska (rozhodnutí). Vzhledem ke skutečnosti, že přijímajícím je vesměs laická osoba, je žádoucí odborné posouzení, včetně doporučení k převzetí díla, či naopak upozornění na případné nedodělky a nedostatky. Toto posouzení může být též chápáno jako zvýšení právních jistot vlastníka. Přítomnost orgánu státní památkové péče je žádoucí, aby v případě sporů mohl být zajištěn další postup ve prospěch zachování hodnot kulturní památky. Požadavek na odevzdání závěrečné dokumentace vlastníku a zástupci odborné organizace státní památkové péče má oporu v odst. 9 § 14 výše uvedeného zákona. Další doporučení vycházejí z praxe restaurování v rámci památkové péče. Je žádoucí, aby závěrečná zpráva byla zcela průkazná a měla náležitou vypovídací hodnotu, je totiž svou povahou historickým pramenem k památce (dílu) před zákrokem a sumarizuje provedené práce včetně záznamu použitých technologií. Vhodným vodítkem pro její zpracování je výše uvedený Metodický list NPÚ č. 4/2006.“

Účelem zákona o státní památkové péči je chránit historické objekty a chráněné území jako nedílnou součást kulturního dědictví lidu, svědectví jeho dějin, významného činitele životního prostředí a nenahraditelné bohatství státu. Zájem na hmotném kulturním dědictví, mezi něž řadíme historicky vzniklé kulturní hodnoty tvořící součást prostředí života současné a budoucí společnosti, je veřejným zájmem České republiky a státní památková péče je určena k ochraně tohoto veřejného zájmu v souladu se zákonem o státní památkové péči. Povinností orgánu státní památkové péče je činit taková opatření, aby nedocházelo k neodůvodněným ztrátám památkových hodnot nebo samotných prvků památkového fondu, mělo by být zajištěno průběžné vědecké poznávání památkového fondu a tyto poznatky předávány široké laické i odborné veřejnosti. Hodnotou kulturní památky je její věrohodnost, opravdovost, originalita, tedy zachování všech hodnot, pro které byla prohlášena za kulturní památku a jež mají být chráněny a předány v co nejlepším stavu dalším generacím. Proto bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku závazného stanoviska.

Veškeré změny a další doplňky oproti předloženému záměru je nutno předem projednat s orgánem státní památkové péče ve smyslu zákona o státní památkové péči.

Odbor stavební a životního prostředí MěÚ Nové Město na Moravě, vycházel při svém rozhodování ze všech dostupných podkladů a zjištění a řídil se platnými právními předpisy a nařízeními.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat do 15 dnů ode dne jeho oznámení k odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Krajského úřadu Kraje Vysočina v Jihlavě podáním u zdejšího správního orgánu.

Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.

Odvoláním lze napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné.

Toto rozhodnutí nenahrazuje stavební povolení nebo jiné opatření podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Ing. Lenka Jamborová
vedoucí odboru

Obdrží:

(doporučeně s dodejkou do vlastních rukou)

Město Nové Město na Moravě, IDDS: y67bvir

Na vědomí:

Národní památkový ústav, IDDS: 2cy8h6t

MěÚ Nové Město na Moravě – odbor stavební a životního prostředí/stavební úřad, Vratislavovo nám. čp.103, 592 31
Nové Město na Moravě

Vyřizuje: Bc. Jana Mrkvíčková, tel.: 566 598 406, e-mail: jana.mrkvickova@meu.nmmm.cz